

“ผมฝันอยากกินมาม่าไม่ใส่ข้าว”

“ผม ฝันอยากกินมาม่าไม่ใส่ข้าว” ออกมาจากปากของเด็กนักเรียนคนหนึ่งแถบอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ก็เพราะหลายมือของครอบครัวซึ่งประกอบด้วยพ่อแม่และลูกรวมสี่คน บริโภคซะหมีสำเร็จรูปหนึ่งซองพร้อมเครื่องประกอบและเอาข้าวสุกใส่ลงไปผสมด้วยอีกหม้อใหญ่ คำพูดนี้เตือนให้รู้ว่ายังมีครอบครัวที่ยากจนอีกมากมายอยู่ในแผ่นดินนี้

ตัวอำเภอสะเมิงไกลจากเมืองเชียงใหม่ประมาณ 100 กิโลเมตรเศษๆ แต่ก็ต้องใช้เวลาเดินทางกว่า 2 ชั่วโมงในฤดูปกติ ถ้าขึ้นไปถึงตำบลบ่อแก้วในฤดูฝนอาจใช้เวลาอีกหนึ่งเท่าตัวเนื่องจากหนทางคดเคี้ยวชันเขาหลายลูก ในบริเวณนี้มีประชาชนอาศัยอยู่นับหมื่นๆ คน จำนวนไม่น้อยเป็นชาวกะเหรี่ยง

กลุ่มที่มีความยากจนขาดแคลนเป็นพิเศษก็คือครอบครัวของชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ซึ่งก็เป็นคนไทยทั้งนั้น พ่อแม่จำนวนมากและลูกหลานเกิดในแผ่นดินไทย ไม่ได้มีความเป็นไทยน้อยไปกว่าคนเมืองเลย เพียงแต่พวกเขาเดินทางมาอาศัยอยู่ในแผ่นดินนี้ซ้ำกว่าบรรพบุรุษของพวกเราเท่านั้น

โรงเรียนใหญ่ระดับมัธยมประจำอำเภอหลายแห่ง (หรือแม้แต่โรงเรียนระดับประถมศึกษาบางแห่ง) ในประเทศไทยโดยเฉพาะในภาคเหนือ นักเรียนส่วนหนึ่งอาศัยหอพักของโรงเรียนและหอพักเอกชนใกล้โรงเรียนเพื่อมาเรียนหนังสือ

เนื่องจากบ้านอยู่บนดอยบนเขาไกลออกไปมาก พวกเขาต้องพลัดพรากจากพ่อแม่ ญาติพี่น้องมาเรียนหนังสือในลักษณะนี้ บางคนอยู่เป็นเดือนๆ กว่าจะได้กลับบ้านครั้งหนึ่งเพราะไม่มีค่ารถและต้องเดินทางไกลมาก

พ่อแม่เด็กหลายคนให้ลูกขนข้าวปลาอาหารมาแบ่งกินกับเพื่อนที่หอพัก อาหารมีพอควรแต่ที่ขาดก็คือเงินสด เงินสิบบาทยี่สิบบาทมีค่าสำหรับพ่อแม่และเด็กนักเรียนเหล่านี้มาก ค่าลงเด็กก็ดูโทรทัศน์สนุกสนานกับเพื่อน แต่ก็ไม่วายคิดถึงบ้าน โรงเรียนที่มีหอพักเหล่านี้มีคุณภาพแตกต่างกันออกไป บ้างก็เป็นบ้านใกล้ผู้พัก บ้างก็เป็นอาคารถาวร แต่ทุกโรงเรียนจะมีครูอาจารย์พักอยู่ด้วย

นักเรียนกรุงเทพฯ ที่ใช้เงินมาโรงเรียนวันละเหี้ยมร้อยบาท เดินทางมาโรงเรียนอย่างสะดวกสบาย อาหารการกินพร้อม ถ้าเห็นความลำบากของเพื่อนนักเรียนและครูอาจารย์เหล่านี้แล้วอาจตั้งใจเรียนหนังสือมากขึ้นกว่าเดิม เด็กเหล่านี้ยอมทนลำบาก บางคนเดินทางวันละ 4-5 กิโลเมตร ดั้นด้นมาเรียนหนังสือก็เพราะต้องการมีความรู้ได้เรียนสูงๆ เพื่อฝันว่าจะมีฐานะครอบครัวและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม

ผู้เขียนได้มีโอกาสทำงานให้มูลนิธิสงเคราะห์เด็กยากจน ซี. ซี. เอฟ ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเป็นเวลาหลายปี และปัจจุบันรับงานเป็นประธานกรรมการมูลนิธิฯ ต่อจากท่านผู้หญิงสุมาลี จาติกวณิช ผู้ซึ่งได้วางรากฐานงานไว้เป็นอย่างดี พวกเรากรรมการและเจ้าหน้าที่มูลนิธิฯ มุ่งมั่นทำงานช่วยเหลือเด็กที่ขาดแคลน โดยมูลนิธิฯ ได้รับเงินบริจาคสนับสนุนจากพี่น้องคนไทยและจากชาวอเมริกันเป็นอย่างดี

มูลนิธิฯ มีอายุ 34 ปี ได้ทำโครงการทุกลักษณะไม่ว่าจะเป็นการให้เงินช่วยเหลือแก่ผู้ปกครองและเด็กโดยตรง (ได้ทำในระยะแรก ๆ) ช่วยเหลือผู้ใหญ่ในการประกอบอาชีพ โครงการรักการอ่าน จัดหาหนังสือให้โรงเรียนที่ขาดแคลน จัดหารถยนต์ให้บริการรับส่งนักเรียนในบางพื้นที่ที่ยากลำบาก จัดหาสัตว์เศรษฐกิจให้แก่ครอบครัว จัดการสอนเพิ่มพิเศษแก่นักเรียน จัดหาเสื้อผ้าเครื่องกันหนาว จักรยาน เครื่องกรองน้ำดื่มให้โรงเรียน จัดหาอุปกรณ์กีฬา สนับสนุน สื่อการเรียน

การสอน สนับสนุนอาหารกลางวัน จัดหาเครื่องแบบนักเรียน อุปกรณ์การเรียน ฯลฯ

สิ่งที่มูลนิธิฯ เน้นมากที่สุดคือสร้างคุณภาพชีวิตและโอกาสในการศึกษาของเด็กยากจน ปัจจุบันกิจกรรมของมูลนิธิฯ ครอบคลุมเด็กกว่า 40,000 คน ใน 43 จังหวัดทั่วประเทศไทย

ในชนบทที่ห่างไกลของไทย ถ้าท่านไปเยี่ยมโรงเรียนชั้นประถม ท่านจะพบเด็กนักเรียนใส่ชุดนักเรียนปักอักษรย่อหลายโรงเรียนต่างๆ ของประเทศ ที่ใส่เครื่องแบบเช่นนี้ไม่ใช่เพราะมีพี่ชายหรือพี่สาวเรียนอยู่โรงเรียนเหล่านี้ หากเป็นเลื้อบริจาคมมาจากกรุงเทพฯ และหลายโรงเรียนของเด็กเล็กก็ไม่ใส่เครื่องแบบนักเรียนเพราะไม่มีเงินซื้อ รองเท้าส่วนใหญ่ก็เป็นรองเท้าแตะ

การที่รัฐบาลให้เงินสดแก่พ่อแม่เด็กเพื่อซื้อเครื่องแบบนักเรียน 2 ชุดต่อปี ต่อคน (ชั้นประถมคนละ 360 บาท มัธยมศึกษาตอนต้น 450 บาท และตอนปลาย 500 บาทต่อปี) และยอมให้เปลี่ยนเป็นอุปกรณ์การเรียนอื่นได้หากมีชุดนักเรียนอยู่แล้ว จึงนับว่าเป็นผลดีต่อนักเรียนขาดแคลนเพราะยังสามารถใช้เครื่องแบบที่ได้รับบริจาคมาจากโรงเรียนอื่นและเอาเงินค่าเครื่องแบบที่ได้รับใหม่นี้ไปซื้ออุปกรณ์การเรียนอื่นที่ยังขาดอยู่อีกมาก

การ “เรียนฟรี” เช่นนี้น่าจะทำให้จำนวนปีที่อยู่ในโรงเรียนของเด็กไทยซึ่งปัจจุบันเฉลี่ยอยู่ที่ 8.5-9 ปี เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องน่ายินดีแต่สิ่งที่กระทำไปนี้อยู่ในด้าน “ดีมานด์” การปรับปรุงด้าน “ซัพพลาย” คือคุณภาพการศึกษาจะต้องกระทำไปพร้อมกันด้วย มิฉะนั้นจำนวนปีอยู่ในโรงเรียนที่เพิ่มขึ้นจะไม่เป็นประโยชน์แต่อย่างใด

สิ่งที่มูลนิธิ ซี. ซี. เอฟ ได้ทำไปนี้หลายองค์กรก็ได้ทำอยู่เช่นเดียวกับภาครัฐ แต่ปัญหามันก็มีมากมายให้แก้ไขไม่รู้จบ เรียกได้ว่าทุกองค์กรอยู่ในฐานะ “ช่วยกันคนละไม้คนละมือ”

สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการศึกษาและการช่วยเหลือเด็กขาดแคลนและอยู่ภายใต้สภาวะ “ช่วยกันคนละไม้คนละมือ” ดังกล่าว มีแสงสว่างหนึ่งที่เจิดจ้าฉายลงมาเป็นกำลังใจให้แก่พวกเราอย่างน่าชื่นใจตลอดมา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงอุทิศพระวรกาย พระปัญญา พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ในการบำเพ็ญพระราชกรณียกิจด้วยพระทัย ที่เปี่ยมด้วยพระเมตตาแก่เยาวชน จนเป็นแรงบันดาลใจผลักดันให้พวกเราช่วยกัน ทำงานเพื่อมอบสิ่งที่ดีที่สุดให้แก่เยาวชนที่ขาดแคลน

ไม่ว่าคนผิวสีใดหรือเชื้อสีใดก็ตาม หากได้รู้ว่าพระองค์ท่านได้ทรงมี พระเมตตาแก่เยาวชนของเราในทุกแห่งหนบนแผ่นดินไทยมากมายเพียงใดแล้ว ผมมั่นใจว่าทุกสีจะหลอมรวมเหลือเพียงสีเดียวเท่านั้นคือ.....สีม่วง

The man who graduates today and stops learning tomorrow is uneducated the day after.

คนที่เรียนจบวันนี้และหยุดการเรียนรู้
พรุ่งนี้ ก็จะเป็นคนไร้การศึกษาในวันถัดไป

Newton D. Baker

ผู้นำคือผู้ที่สร้างคุณค่าและควมหมายให้แก่งานแห่งผู้นำ
ให้แก่งานและให้แก่มนุษย์

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ภิรมย์ ชนะวงศ์

Economic growth is a means to an end,
not an end in itself.

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจคือมรรค
มิใช่เป้าหมายสุดท้าย

Joseph Stiglitz

If you would know the value of money,
go and try to borrow some.

ถ้าอยากรู้จักคุณค่าของเงิน
ลองไปพยายามขอยืมเงินใครดูสิ

